

— Tau nederėtų tiek daug gerti, — pakeliui į namus, jiems einant tuščiu šaligatviu, į vasaros nakties kaitrą sušnypštė Džordžas.

— Išgėriau ne daugiau kaip tris taures, — užprotestavo Džinė. — Tikrai nesu girta.

Ji atrakino duris ir patraukė į virtuvę. Net ir pusę vienuoliktos vakaro buvo karšta, neapsakomai karšta. Raktus su rankine numetusi ant stalo, Džinė nuėjo atidaryti į terasą vedančių divivėrių stiklinių durų.

— Kai pratrūksti taip garsiai ir čaižiai kalbėti, visi pasijunta velniškai nesmagiai, — tęsė Džordžas, lyg neišgirdęs jos atsakymo. — Tarsi kam rūpėtų tavo eksperimentai su vitaminais. Jei nebūtum taip prisisirėbusi, būtum pastebėjusi, kad įkyrėjai žmogui iki gyvo kaulo.

Džinė atsigrėžė į vyrą nudilginta pagiežos, kuria atsidavė jo balsas. Iki palikdamas Marijos ir Tonio namus, jis kiaurą vakarą atrodė neįprastai įsitempęs, netgi irzlus. Vos tik jie baigė gurkšnoti kavą, sutuoktinis pašoko ir išrėžė, esą jau metas eiti, neįtikinamai teisindamasis, neva anksti ryte jo laukia susitikimas, nors Džinė puikiai žinojo, kad tai netiesa.

— Džordžai, aš nebuvo girta. *Nesu* girta. Tonis pats nesiliovė manęs kamantinėjęs, — tyliai atsiliepė ji.

Vyras čiupo ant stalo gulinčius žmonos raktus ir nužingsniavo pakabinti jų ant vieno iš kabliukų, įtaisytų greta tarpdurio. Virš visų prilipdytas korteles margino uoliai ir lygiai jo ranka išraityti užrašai: Džordžas-N, Džinė-N, Džordžas-A, Džinė-A, Atsarginis-N, Atsarginis-A, — jie ženklino namo ir automobilio raktus.

— Išlenkime po taurelę lauke. Miegoti per karštą.

Džinė nužvelgė sutuoktinio veidą tikrindama, ar jai atleista, tačiau sunkiais vėžlio kiauto rėmeliais pridengtose vyro akyse atsispindėjo įtampa.

— Jis, aišku, manė, kad flirtuoji, — neatlyžo Džordžas, pabrėžtinai skvarbiai žiūrėdamas į žmoną.

— O, dėl Dievo meilės.

Ji nususuko jausdama, kad krūtinėje pristinga kvapo ir skruostus užlieja raudonis. Ne kaltės raudonis — liesas, geibus vyriškis baltumą praradusiais dantimis buvo mielas, bet anaipatol ne seksualus, — o nerimo. Konfliktų negalėjo pakęsti. Augdama drėgname, šaltame Norfolko vikariate stebėjo, kaip motina taikstosi su despotiško tėvo diktatu ir neabejoja šio teise šiurkščiai elgtis. Džinė tėvo baiminosi, tačiau, kiek atsiminė, troško, kad mama ko nors imtųsi, bent sykį užsiplieksutų įtūžiu, pasipriešintų priekabiavimui; ir davė sau žodį, kad niekuomet nesileis taip skaudinama. Švelnaus būdo Džordžas, kaip pati tikėjo, nė trupučio nepriminė jos tėvo.

Džordžo antakiai pakilo aukštyn.

— Tu rausti.

Ji giliai įkvėpė.

— Įpilk mums armanjako, pasėdėsime lauke ir atvėsime. — Džinė pyktelejo ant savęs, balse išgirdusi meilikavimo gaidedes. — Juk matei jį, — sulemenusi žengė terason. Pajuto kūną varstančius adrenalino pliūpsnius, staiga suvokė esanti pervargusi.

— Verčiau lipsiu į antrą aukštą, — atsiliepė vyras, bet nepajudėjo iš vietos.

Išstypusi jo figūra nukarusiais pečiais stūksojo vidury virtuvės tartum įkalta. Atrodė nutolęs per mylių mylias, aki-vaizdžiai pamiršęs kvailą įtampą, kuri kaustė jį per vakarėlį.

— Džordžai... kas yra... kas atsitiko? — Džinė priėjo prie vyro ir pažvelgė jam į veidą. Apstulbo rudose akyse išvydusi anksčiau neregėtą slogią neviltį. — Džordžai?

Sekundę jis stovėjo nekrutėdamas, išsispiginęs žmonai į akis. Lyg ir prasižiojo atsakyti, bet staiga nieko netaręs nusigręžė.

— Šiandien kas nors atsitiko?

— Man viskas gerai... gerai. — Džordžas neleido jai perklausti. — Nieko nenutiko. Kas galėjo nutikti? — Išsiblaškęs sutrūkčiojo veidu, tarytum bandydamas permainingai išraišką, ir numynė laiptų link. — Eini? — burbtelėjo sukdamas iš virtuvės.

Nors langas buvo plačiai atidarytas, per karštą dieną įkaitusiame miegamajame tvyrojo alsus, troškus oras. Kai ji su-smego lovoje, Džordžas atsisuko, ilgu pirštu perbraukė žmonai per skruostą ir lūpas, paskui delnu lėtai nuslydo jos kūnu, demonstruodamas ryžtą. Džinė nejuto jokie potraukio, vis dėlto kryptingoms glamonėms sunkiai sekėsi atsispirti. Tačiau tai neturėjo nieko bendra nei su mylėjimusi, nei, regis, su ja pačia; jos vietoje galėjo būti bet kuris kitas žmogus. Tiesą sakant, Džinę apėmė keistas jausmas, kad ant įkaitusios, drėgnos antklodės gulintys nuogi kūnai nepriklausė nė vienam iš jų dviejų. Procesas panėšėjo į sueitį per atstumą, į mechaniškus, anonimiškus sekso pratimus.

Staiga neperspėjęs Džordžas atsitraukė ir nugara įsirėžė į medinę galvūgalio lentą, tarsi per patalynę ką tik būtų nuropojęs skorpionas.

Džinė sumirksėjo tamsoje žiūrėdama į vyrą.

— Kas yra, kas nors ne taip?

Jis tylėdamas šoko iš lovos ir įjungė šviestuvą ant naktinio staliuko. Kurį laiką stovėjo nuogas, rankomis apsvijęs krūtinę, įbedęs žvilgsnį į žmoną. Rudos akys buvo tokios šaltos ir tuščios, kad ji vos susilaikė neatšlijusi.

— Aš... negaliu... to daryti, — Džordžas kalbėjo lėtai, atsargiai, sakytum apgraibomis ieškodamas reikiamų žodžių.

Jai tiesiant pirštus sutuoktinio link, šis iškėlė delną lyg mėgindamas apsiginti, nors žmona liko savoje lovos pusėje. Kita ranka vyras griebė tamsiai mėlynas pižamines kelnes ir prisispaudė prie kūno it skydą.

— Džordžai, apie ką tu kalbi? Nesuprantu. Paaiškink, kas tavo galvoj.

Sėsdamasi ir žiūrėdama į vyrą Džeinė suvokė, kad jai nemaloniai veržia gerklę ir užgniaužia kvapą.

Užuot atsiliepęs, Džordžas viso labo tik stoviniavo kambaryje.

— Turiu omeny... — Džordžas prašneko kaip skęstantis, bet pagalbos atsisakantis žmogus. — Aš nebegaliu to daryti.

— Ko negali? Džordžai?

Jis nusigręžė, paėmė ant naktinio stalelio gulinčius akinius ir žengė prie durų.

Džinė šastelėjo nuo lovos ir metėsi įkandin.

— Kur tu išsiruošei? Džordžai? Štai taip mane paliksi? Ar aš kuo nors prasikaltau? Paaiškink... prašau.

Tačiau vyras ja nusikratė nė nesiteikdamas atsisukti.

— Miegosiu kitame kambaryje.

Aš nebegaliu to daryti. Tie žodžiai nepaliaujamai skambėjo galvoje, kol ji sukrėsta ir, svarbiausia, išmušta iš vėžių tysojo ant sumaigyto paklodės. Bendras jų gyvenimas, kuris tęsėsi jau dvidešimt dvejus metus, buvo ramus ir netgi mažumėlę nuobodokas. Jie niekada nesiginčydavo, jei tik Džinė su-

sitaikydavo su nepiktybiniu Džordžo poreikiu ją kontroliuoti. Bet šįvakar atrodė, kad netyčia atsidūrė ant išsiveržti grasi-nančio ugnikalnio keteros. Kas vyrą apsėdo?

Ryte Džordžas elgėsi kaip niekur nieko. Džinė vienais naktiniais marškiniiais nusileido į saulėtą virtuvę, rado jį, kaip visada, dėliojančią pusryčių puodelius ir lėkštes, marmelado stiklainį, sviesto indelį su karvės formos dangteliu.

— Kas vakar nutiko?

Nusiplūkusi ji sudribo prie virtuvės stalo.

Sutuoktinis pakėlė akis nuo nerūdijančio plieno virdulio, į kurį pylė vandenį, tarytum klausimas būtų jį nustebinęs.

— Nieko. Jaučiausi pavargęs.

— Ir viskas? — priblokšta paklausė Džinė. — Daugiau nieko nepaiškinsi?

Tebelaikydamas arbatinį vyras kilstelėjo antakius.

— O, tik nepradėk kaip įprastai kelti dramų. Darbe ma-
nęs laukia galybė reikalų. Juk sakiau, jaučiuosi pavargęs.

Džordžas pastatė virdulį ant stovo, paspaudė mygtuką, virš akinamai baltų marškinių suglostė tamsiai raudoną kakla-
raištį, kurio galą užkišo už pilkų, ruožuotų, skaisčiai raudono-
mis petnešomis prilaikomų kelnų juosmens.

Lūkuriuojanti Džinė akimirką pasvarstė, ar tik jai viskas neprisapnavo.

— Klausyk, vakar tu sprukai, tarsi man netikėtai būtų iš-
augusios dešimt galvų. Man nereikia prasimanyti dramų.

Jis nerūpestingai apėjo stalą, sustingo žmonai už nugaros ir pakštelėjo jai į viršugalvį; Džinė užuodė švelnų kvapą, už-
silikusį nuo skutimosi putų, kurias pati padovanojo vyrui per
Kalėdas.

— Apie tai kalbėtis nenoriu, — pasakė ir atidaręs šaldytuvą pasiteiravo: — Sulčių? Verdu tau kiaušinį.

Į jos lovą Džordžas taip ir negrižo. Nūnai, kone po dešimties metų, Džinė gulėdama klausėsi viršuje grindlentes drebinančių tvirtų sutuoktinio žingsnių. Laikrodis rodė vos pusę šeštos ryto, bet jis paprastai pabUSDavo gerokai anksčiau. Ji girdėjo, kaip Džordžas pėdina į tualetą, kaip atgyja klozeto bakelis, vamzdžiais teka vanduo, kaip jis skersai išilgai vaikšto po miegamąjį ieškodamas drabužių. Pastaruosius trisdešimt dvejus metus nusistovėjusi tvarka niekuomet nesikeisdavo, tačiau nuo ano keisto vakaro Džinei nebebuvo leista į ją įsilieti. Perprasti vyro poelgio taip ir nepavyko. Iš pradžių ji bemaž kasdien reikalavo pasiaiškinti. Jei Džordžas būgštavo neįstengsias gerai pasirodyti, nieko baisaus, nesklandumus galima įveikti. Jeigu ji kuo nors kalta, paprasčiausiai pasakyk. *Sugrižk į lovą, Džordžai, prašau.* Geisdama, kad šeimos padėtis vėl taptų normali, Džinė maldavo, meilikavo, žeminosi.

Anuomet incidentas tarsi slegiantis, skausmingas pleištas brukosi į kiekvieną jų pokalbį, bet Džordžas kategoriškai atsisakydavo aptarinėti šią temą — jokios rimtos priežasties nebuvo, Džinė čia niekuo dėta, o jis nenorėjo arba turbūt negalėjo apie tai šnekėti. Nuolatinė įtampa taip išsekino, kad ji paprasčiausiai nuleido rankas ir apie susiklosčiusią padėtį neprasitarė nė gyvai dvasiai, netgi geriausiai draugei Ritai, nes tam tikra prasme jautė gėdą. Nors Džordžas neigė, ko gero, toks elgesys atspindėjo jo požiūrį į seksualinį žmonos patrauklumą.

Po tos nakties pasitikėjimo savimi netekusi Džinė vyro daugiau nebandė suvilioni. Tik kartą, prabėgus maždaug metams, kai abu per daug išgėrė, vyras nusekė ją į kambarį, vir-

tusį išskirtinai Džinės miegamuoju, kur jiedu nenusirengę, apkvaite nuvirto ant apklotų ir ėmė glamžytis. Protą temdė alkoholio migla, bet Džordžo glamonėse ji bemaž akimirksniu pajuto kankinantį svyravimą. Vyro delnas kone atsainiai bėgiojo jos oda; kūnai nesilietė netgi jiems bučiuojantis. Galop, kaip ir anąkart, staiga tarp jų iškilo siena — sutuoktinis ryžtingai atstūmė ją tarsi iš kelio vedančią gundytoją, tyliai, mitriai nuslydo nuo lovos ir dingo iš kambario.

Prie pasikeitusių aplinkybių santuoka prisitaikė. Ne iš karto, be abejo: emocijos blėso pamažu ir skausmingai, visgi vyro tylėjimo — kamuojančio labiau nei pats įvykis — įžiebtą pyktį Džinė sutramdė ir pasistengė tai racionaliai paaiškinti neišvengiamu aukojimusi dėl santuokos. Aukos sąvoka nusakė jos vaikystę. *Jėzus mirė, kad mes galėtume gyventi. Nepamirškime šito ir būkime dėkingi. Amen.* Taip skambėjo pamėgta tėvo maldelė. Aistringai dievobaimingo pastoriaus Dikensono egzistavimas rėmėsi į džiaugsmo neteikiančias, griežtas pareigas. To paties tėvas reikalavo iš artimųjų ir negailestingai primedavo savo valią, todėl, šeimai laukiant jo priesakų, vikariatą nugrimzdavo į tylą.

Netrukus po incidento Džordžas nupirko patalpas krautuvelei, matyt, vildamasis tokiu absurdišku būdu išpirkti kaltę, ir Džeinė energingai, su užsidegimu pasinėrė į verslą. O jo reikalai, beje, klojosi puikiai. Sveiko maisto parduotuvė „Granatas“, atsidariusi Haigeit Hilo gatvės pusiaukelėje, siūlė ne vien tradicinių vitaminų, gydomųjų žolelių, džiovintų produktų, bet ir ekologiškų daržovių, sūrių, šviežių sulčių, tirštųjų vaisių kokteilių, gardžios rupios duonos bei užkandžių. Bėgant laikui, atsirado nuolatinių klientų, ir ne vienas jų apsipirkti „Granate“ atsibeldavo iš tolybių. Negana to, tik vasarą čia gaminami sumuštiniai priviliodavo pro šalį važiuojančius žmones, kurie ketindavo Hampstedo Viržyne surengti iššylą.